Lietas Nr. C19042314
Lietas arhīva Nr. C-0423-14/3

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Kuldīgā, 2014.gada 26.novembrī

Kuldīgas rajona tiesa

tiesnese Daina Alksne

izskatīja rakstveida procesā civillietu /Nosaukums A/ Plc Latvijas filiāle maza apmēra prasībā pret /pers. C/ par naudas piedziņu. Izskatot lietu, tiesa

k o n s t a t ē j a

Prasītāja cēlusi maza apmēra prasību pret atbildētāju, kurā lūdz piedzīt no atbildētājas par labu prasītājai pamatparādu – EUR 569,15, procentus par kredīta lietošanu EUR 21,54, līgumsodu EUR 0,58, likumiskos procentus EUR 89,71, kā arī visus tiesāšanās izdevumus un noteikt tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos procentus no piedzītās pamatparāda summas.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2008.gada 15.februārī starp atbildētāju kā aizņēmēju, turpmāk tekstā – Aizņēmējs, un prasītāju kā aizdevēju, turpmāk tekstā – Aizdevējs, noslēgts Overdrafta līgums privātpersonai, turpmāk tekstā – Līgums, ar kuru nodibinātā saistība paredz, ka aizņēmējs saņem atkārtoti izmantojamu aizņēmumu (overdrafts), kas piesaistīts aizņēmēja norēķinu kontam. Līgumā puses ir vienojušās par to, ka aizdevējs piešķir aizņēmējam overdraftu ar limitu līdz Ls 400, kas nozīmē, ka aizņēmējs saņem aizdevumu overdrafta limita apmērā.

Parakstot līgumu aizņēmēja ir apliecinājusi to, ka ir iepazinusies ar aizdevēja "Vispārīgajiem noteikumiem par overdraftu privātpersonām", tekstā – overdrafta noteikumi, un piekritusi tiem un apņēmusies tos ievērot. Līdz ar to par overdrafta izmantošanu atbilstoši overdrafta noteikumu definīcijai "Procentu likme" un 3.1.punktam aizņēmēja apņēmusies maksāt aizdevējai procentus, kas tiek aprēķināti no izmantotās aizdevuma summas atbilstoši procentu likmei, kas ir noteikta aizdevēja pakalpojumu cenrādī. Tekošajā mēnesī aprēķināto procentu summa jāsamaksā mēneša pēdējā datumā – overdrafta noteikumu definīcija "Maksājumu periods" un 3.3.punkts.

Aizdevēja esot izpildījusi ar līgumu nodibināto saistību un piešķīrusi aizņēmējai overdraftu Ls 400 apmērā. Aizņēmēja izmantojusi overdrafta summu virs pieļautā limita un neesot veikusi overdrafta atmaksu. Atbilstoši overdrafta noteikumu 3.8.punktam aizdevējs maksājuma veikšanas dienā debetē norēķinu kontu par naudas summu, kas atbilst attiecīgajam maksājumam, neatkarīgi no tā, tiek vai netiek pārsniegts overdrafta limits. Aizņēmējai jānodrošina, lai debetēšanas rezultātā norēķinu kontā netiktu pārsniegts overdrafta limits. Tas nozīmē, ka izmantotās aizdevuma summas, uzkrāto procentu un limita pārsniegšanas līgumsoda kopējā summa nedrīkst pārsniegt overdrafta limitu.

Atbilstoši overdrafla noteikumu definīcijai "Limita pārsniegšanas līgumsods" un 3.7.punktam par overdrafta limita pārsniegšanu aizņēmēja apņēmusies maksāt aizdevējam līgumsodu atbilstoši līgumsoda procentuālajai likmei, kas ir noteikta aizdevēja pakalpojumu cenrādī. Līgumsods tiek aprēķināts no summas, kas pārsniedz overdrafta limitu.

Tā kā Aizņēmēja pieļāvusi kredītlimita pārtēriņu un nav veikusi ikmēneša procentu maksājumus, tad atbilstoši overdrafta noteikumu 7.3.punktam Aizdevēja izbeigusi līgumu. Līdz ar to uz līguma izbeigšanas datumu – 2011.gada 31.maiju Aizņēmējas neatmaksātā parāda summa sastāda EUR 591,27 (Ls 415,55), kas sastāv no: pamatparāda EUR 569,15 (Ls 400); nolīgtajiem procentiem par kredīta lietošanu EUR 21,54 (Ls 15,14); līgumsoda par kredītlimita pārsniegšanu EUR 0,58 (Ls 41).

Pēc līguma laušanas aizņēmēja veikusi daļēju parāda samaksu EUR 14,23 (Ls 10), apmēra. Atbilstoši Civillikums 1843.panta noteikumiem, ja kāds samaksā tikai daļu no sava parāda, tad viņa maksājumu vispirms ieskaita vel nenomaksātos procentos, pēc tam kapitāla dzēšanai un tikai pēc tam līgumsoda dzēšanai, ja vien kreditors nav bijis ar mieru pieņemt maksājumu tieši tikai uz kapitāla rēķinu un par to kvitējis. Citāda vienošanās par līgumsoda dzēšanas kārtību nav spēkā. Tāpēc aizņēmējas maksājums vispirms ieskaitīts likumiskajos procentos EUR 14,23 (Ls 10), apmērā.

Tā kā Aizņēmēja joprojām izmanto pamatparāda summu EUR 569,15 (Ls 400), tad Aizdevējs ir tiesīgs aprēķināt likumiskos procentus par laika posmu no 2011.gada 1.jūnija līdz 2014.gada 7.aprīlim par 819 dienām pēc likmes 6 % gadā, līdz ar to likumisko procentu summa sastāda EUR 89,71 (Ls 63,05).

Kopējā prasības summa sastāv no pamatparāda EUR 569; nolīgtajiem procentiem par kredīta lietošanu par laika posmu no

2011.gada 1.marta līdz 2011.gada 31.aprīlim, procentu likme 24% gadā – EUR 21,54; līgumsoda par kredītlimita pārsniegšanu par laika posmu no 2011.gada 1.aprīļa līdz 2011.gada 31.aprīlim, procentu likme 36% gadā – EUR 0,58; likumiskajiem procentiem ar procentu likmi 6% gadā par laika posmu no 2011.gada 1.jūnija līdz 2014.gada 7.aprīlim EUR 89,71.

Aizdevēja ir nosūtījusi Aizņēmējai paziņojumu par nepieciešamību atmaksāt parādu/līguma laušanu, Aizņēmēja nav reaģējusi uz paziņojumu, nav cēlusi iebildumus par parada summu, nav veikusi parāda samaksu.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1587.pantu, 1590.pantu, 1591.pantu, 1651.pantu, 1652.panta pirmās daļas 3.punktu, 1716.pantu, 1717.pantu, 1720.panta 2.punktu, 1753.pantu 1756.pantu, 1757.pantu, 1759.pantu, 1765.pantu 1934.pantu, 1943.pantu, 1945.pantu, 1946.pantu, Civilprocesa likuma 1.pantu, 6.pantu, 23.pantu, 27.pantu, 33.pantu, 34.panta pirmās daļas 1.punkta "a" apakšpunktu, 39.panta pirmās daļas 5.punktu, 41.pantu, 74.pantu, 82.panta otro daļu, 83.pantu, 85.panta otro daļu, 86.pantu, 195.pantu, $250.^{18-22}$ pantu, $406.^{6}$ panta trešo daļu.

Atbildētājai tiesas dokumenti ir piegādāti saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta piekto daļu uz deklarēto dzīves vietu, un līdz ar to saskaņā ar Civilprocesa likuma $56.^{1}$ panta otro daļu ir prezumējams, ka atbildētājs tiesas sūtītos dokumentus ir saņēmusi.

Atbildētāja rakstveida paskaidrojumus tiesai nav iesniegusi un nav lūgusi lietu izskatīt tiesas sēdē.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma $250.^{25}$ panta pirmo daļu, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma $250.^{25}$ panta pirmo daļu, tiesa nolēmusi izskatīt lietu rakstveida procesā, nosakot, ka sprieduma norakstu varēs saņemt Kuldīgas rajona tiesas kancelejā 2014.gada 26.novembrī, un 2014.gada 14.jūlijā pusēm ierakstītā sūtījumā nosūtījusi par to paziņojumu (97.lietas lapa).

Pieteikums par saistības piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā atstāts bez izskatīšanas.

Novērtējusi rakstveida pierādījumus, kā arī prasības pieteikumā norādītos argumentus, tiesa uzskata, ka prasība ir apmierināma.

2008.gada 15.februāra Overdrafta līgums privātpersonai (13.lietas lapa) apliecina, ka/Nosaukums A/ Plc Latvijas filiāle un atbildētāja 2008.gada 15.februārī noslēguši līgumu, saskaņā ar kuru prasītāja piešķīrusi atbildētājai overdraftu ar limitu Ls 400, un aizņēmēja saņēmusi aizdevumu overdrafta limita apmērā. Parakstot līgumu, atbildētāja apliecinājusi, ka ir iepazinusies Vispārīgajiem noteikumiem par overdraftu privātpersonām piekritusi noteikumiem un apņēmusies tos ievērot.

Saskaņā ar Civillikuma 1402.pantu *saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.*

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu *tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.*

Noslēdzot Līgumu, starp pusēm izveidojās tiesiskas līguma attiecības, no kurām abām pusēm radās tiesības un pienākumi. Atbildētāja no savas puses uzņemtās saistības nav pildījusi, tādējādi izveidojies prasības pieteikumā norādītais pamatparāds EUR 569,15, apmērā (11. – 12.lietas lapa).

Saskaņā ar Civillikuma 1589.pantu *vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad [...] kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.*

Overdrafta noteikumu 7.3.punktā ir pielīgta bankas tiesība jebkurā laikā izbeigt līgumu, par to informējot klientu.

2011.gada 9.maijā atbildētājai uz deklarēto dzīvesvietu nosūtīta informācija par kavētiem maksājumiem (82.lietas lapa) un lūgts atmaksāt izveidojušos parādu līdz 2011.gada 23.maijam, brīdinot atbildētāju, ka parāda nesamaksas gadījumā banka atkāpsies no līguma. Līgums izbeigts 2011.gada 31.maijā.

Pilnvarojuma līgums (89. – 90.lietas lapa) apliecina, ka prasītāja noslēgusi ar /Nosaukums B/ pilnvarojuma līgumu, ar kuru /Nosaukums B/ pārstāv prasītājas intereses un tiesības.

2012.gada 24.augustā /Nosaukums B/nosūtījusi atkārtotu brīdinājumu un prasību atmaksāt parādu līdz 2012.gada 4.septembrim (82. – 83.lietas lapa).

Lietā nav pierādījumu, ka līdz paziņojuma par atkāpšanos no Līguma, nosūtīšanai 2011.gada 9.maijā, ar kuru prasītāja lūgusi parādu atmaksāt līdz 2011.gada 24.maijam (82.lietas lapa), parāds būtu samaksāts.

Līdz ar to prasība daļā par pamatparāda piedziņu EUR 569,15 ir apmierināma.

Saistību neizpilde ir negatīvs fakts, un kā atzīts tiesību teorijā – negatīvu faktu pierādīt nevar. Civillikuma 1838.pantā noteikts, *ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo. Pierādīt samaksu var ar visiem atļautiem pierādījuma līdzekļiem, bet sevišķi ar rakstisku apliecinājumu jeb kvīti; samaksas saņēmējs nedrīkst atteikties to izdot parādniekam.*

Saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu *ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.*

Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu *pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu vai likumu.*

Saskaņā ar Civillikuma 1762.panta pirmo *daļu pienākums maksāt procentus izbeidzas pilnīgi ar galvenās saistības izbeigšanos.*

Saskaņā ar Līgumu un tā noteikumiem, atbildētājai jāmaksā procenti par kredīta lietošanu par laika periodu no 2011.gada 1.marta līdz 2011.gada 31.aprīlim EUR 21,54, ar procentu likmi 24% gadā (15.lietas lapa).

Tiesa atzīst, ka prasība daļā par procentu piedziņu ir apmierināma un no atbildētājas ir piedzenami procenti par aizdevuma lietošanu EUR 21,54, apmērā.

Civillikuma 1716.pantā noteikts, ka *līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi.*

Civillikuma 1717.pants nosaka, ka *līgumsodu var pievienot katram līgumam un tā apmēru nosaka līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas.*

Saskaņā ar overdrafta noteikumu definīciju "Limita pārsniegšanas līgumsods" un noteikumu 3.7.punktu, ja savlaicīgi netiek veikta overdrafta atmaksa vai ar overdraftu saistītie maksājumi, kā rezultātā radusies overdrafta limita pārsniegšana, aizņēmējai jāmaksā līgumsods atbilstoši līgumsoda procentuālajai likmei, kas noteikta cenrādī un ir 36% gadā, līgumsodu aprēķinot no summas, kas pārsniedz overdrafta limitu (14., 15.lietas lapa).

Prasītāja aprēķinājusi līgumsodu par kredītlimita pārsniegšanu EUR 0,58 par laika periodu no 2011.gada 1.aprīļa līdz 2011.gada 31aprīlim (11. – 12.lietas lapa).

Izvērtējot prasību daļā par līgumsoda piedziņu, tiesa uzskata, ka prasītājas pieprasītais līgumsods ir samērīgs un taisnīgs attiecībā pret pamatparāda apmēru un saistības izpildes nokavējuma termiņu.

Līdz ar to no atbildētājas piedzenams līgumsods par laika periodu no 2011.gada 1.aprīļa līdz 2011.gada 31.aprīlim EUR 0,58, apmērā.

Prasītāja aprēķinājusi likumiskos nokavējuma procentus (6 % gadā) par laika periodu no 2011.gada 1.jūnija līdz 2014.gada 7.aprīlim EUR 89,71 apmērā un minētā summa, pamatojoties uz Civillikuma 1753. un 1765.pantu, ir piedzenama no atbildētājas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

Līdz ar to no atbildētājas par labu prasītājai piedzenami tiesas izdevumi proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram: samaksātā valsts nodeva EUR 102,15 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, no atbildētāja par labu valstij piedzenami prasītājas nesegtie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 1,50.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, 42.panta pirmo daļu, 92.-97.pantu, 190.- 195.pantu, 204.^{1}pantu, 250.^{25}pantu, 250.^{27} pantu, tiesa

n o s p r i e d a

Prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods/personas kods/, par labu/Nosaukums A/ Plc Latvijas filiāle, reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, galveno parādu – EUR 569,15 (pieci simti sešdesmit deviņi eiro un 15 eiro centi), līgumiskos procentus par laika periodu no 2011.gada 1.marta līdz 2011.gada 31.aprīlim EUR 21,54 (divdesmit viens eiro un 54 eiro centi), līgumsodu par laika periodu no 2011.gada 1.aprīļa līdz 2011.gada 31.aprīlim EUR 0,58 (58 eiro centi), likumiskos procentus par laika periodu no 2011.gada 1.jūnija līdz 2014.gada 7.aprīlim EUR 89,71 (astoņdesmit deviņi eiro un 71 eiro cents), tiesas izdevumus – EUR 106,85 (viens simts seši eiro un 85 eiro centi).

Samaksa veicama AS /Nosaukums C/ kontā Nr. /konta numurs/, maksājuma saņēmējs SIA "/Nosaukums B/", reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, maksājuma mērķis: inkasso 1203118130.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 1,50 (viens eiro un 50 eiro centi).

Noteikt, ka atbildētāja spriedumu var izpildīt labprātīgi 10 dienu laikā no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Kuldīgas rajona tiesā.

Tiesnese (personiskais paraksts) D.Alksne